

INSTYTUT ANGLISTYKI UMCS

OPIS OFEROWANYCH ZAJĘĆ NA STUDIACH LICENCJACKICH I DZIENNYCH UZUPEŁNIAJĄCYCH STUDIACH MAGISTERSKICH

STUDIA LICENCJACKIE (TRZYLETNIE)

Praktyczna nauka języka angielskiego

Gramatyka praktyczna (rok II, AG/AM)

Celem kursu jest nabycie sprawności poprawnego i wszechstronnego używania języka angielskiego na poziomie zdania. Studenci poznają też niezbędną terminologię gramatyczną na tym poziomie.

Zajęcia tekstowe (rok III, ANG/AM)

Zajęcia prowadzone są w oparciu o skrypt przygotowany przez pracowników Instytutu, który zawiera szeroki wybór artykułów z gazet i czasopism (20), ćwiczenia do tekstów rozwijające słownictwo, idiomatykę oraz ćwiczenia gramatyczne, będące powtórzeniem i ugruntowaniem zagadnień przerabianych wcześniej.

Referaty i dyskusje (rok III, ANG/AM)

Zajęcia rozwijają umiejętności prezentacji referatu na wybrany temat i prowadzenia dyskusji na poziomie akademickim. Studenci przygotowują referaty w oparciu o materiały anglojęzyczne — książki, czasopisma, artykuły dostępne w Internecie, filmy itd. Każdej prezentacji towarzyszy dyskusja, w której uczestniczą wszyscy studenci w grupie.

Literatura angielska

Historia literatury angielskiej (rok I, AM)

Chronologiczny przegląd historii literatury angielskiej od początków do czasów współczesnych, realizowany w formie konwersatorium. Taka forma zajęć pozwala na dość szczegółową analizę utworów najważniejszych dla ewolucji literatury angielskiej w poszczególnych okresach i umożliwia badanie procesów historycznych determinujących kierunki tej ewolucji.

Historia literatury angielskiej (year I; ANG)

Zajęcia z literatury angielskiej obejmują zakres od połowy XVII wieku do początków XIX. Prowadzone są w formie ćwiczeń. Ich celem jest nauczanie historii literatury angielskiej, z naciskiem na umiejętność analizy poezji, dramatu i prozy.

Historia literatury angielskiej XIX-XX w. (1) (rok II, ANG)

Kurs jest kontynuacją zajęć z roku I i obejmuje swoim zakresem okres wiktoriański i wiek XX. Realizowany jest częściowo w formie tradycyjnego wykładu (semestr III) i w formie konwersatorium (semestry III i IV). Wykład koncentruje się na prezentacji ogólnego procesu historyczno-literackiego i wprowadza szeroki kontekst, w którym osadzone są następnie realizowane podczas konwersatoriów szczegółowe analizy dzieł najważniejszych i najbardziej charakterystycznych dla poszczególnych nurtów, prądów i programów artystycznych.

Historia literatury angielskiej XIX-XX w. (2)

Kurs omawiający najważniejsze osiągnięcia prozy, dramatu i poezji brytyjskiej i angloirlandzkiej, między innymi twórczość noblistów takich jak W.B. Yeats, G.B. Shaw, T.S. Eliot, S. Beckett, W. Golding czy S. Heaney.

Literatura amerykańska

Historia literatury amerykańskiej (rok II; ANG)

Celem kursu jest omówienie najbardziej znanych tekstów literackich powstałych w Ameryce w okresie od czasów kolonialnych do końca XX wieku. Będziemy zajmować się głównymi prądami literackimi oraz najważniejszymi autorami tego okresu. Wśród pisarzy i poetów, których utwory analizowane będą na zajęciach są, między innymi: R. W. Emerson, W. Whitman, H.D. Thoreau, H. Melville, E. Dickinson, E. Pound, E. Hemingway, T. Williams, A. Ginsberg, A. Walker, J. Barth i T. Pynchon.

Historia literatury amerykańskiej – wykład (rok II; ANG)

Wykład wprowadzający do historii literatury amerykańskiej od czasów kolonialnych do końca XX wieku. Jego celem jest przedstawienie głównych prądów i głównych postaci, które wywarły wpływ na kształt literatury amerykańskiej na przestrzeni czterech stuleci. W ramach wykładu omawiane są najważniejsze kanoniczne wiersze i powieści, między innymi pod kątem ich „amerykańskości” i jako teksty umożliwiające lepsze zrozumienie współczesnej Ameryki.

Literatura amerykańska – początki do 1945 (rok II; AM)

W ramach tego kursu czytamy i dyskutujemy na temat najważniejszych dzieł literackich – zarówno prozatorskich jak i poetyckich. Chociaż XVII-wieczne kroniki purytańskie nie mają zbyt dobrej reputacji (ok, w ogóle jej nie mają), w rzeczywistości chociaż pobieżne zapoznanie się z nimi rozjaśnia cały szereg współczesnych cech społeczeństwa amerykańskiego, np. kult pracy i sukcesu. A potem, im bliżej XIX i XX wieku, jest już tylko coraz lepiej!

Kultura

Kultura Wielkiej Brytanii (rok II, ANG/AM)

Kurs ma na celu zapoznanie studentów z podstawowymi informacjami o kulturze Wielkiej Brytanii, jej systemie politycznym, życiu społecznym, oraz najważniejszych instytucjach, z perspektywy badawczej studiów kulturoznawczych. Od studentów oczekuje się nabycia umiejętności analizy źródłowych tekstów w języku angielskim, logicznego interpretowania procesów kulturowych, oraz przyswojenie postawy badawczej pozwalającej na obiektywne poznanie obcej kultury i zrozumienie jej odmienności.

Kultura USA (rok II, ANG/AM)

Kurs obejmuje współczesną historię i kulturę Stanów Zjednoczonych Ameryki. Główny nacisk położony jest na rozwój nowoczesnych instytucji państwowych i publicznych (politycznych, gospodarczych, edukacyjnych i kulturalnych) oraz organizacji i ruchów społecznych.

Kultura popularna/Historia muzyki (rok II; ANG/AM)

Multimedialny wykład prezentuje miejsce muzyki w kulturze krajów angielskiego obszaru językowego ze szczególnym uwzględnieniem jej ewolucji w Stanach Zjednoczonych od wczesnych form religijnych i ludowych po współczesne gatunki i rodzaje muzyki artystycznej i rozrywkowej.

Semiotyka kultury (rok II, ANG)

Cykl wykładów trwający jeden semestr, którego celem jest wprowadzenie do semiotyki jako jednego z kilku możliwych podejść do badania problematyki szeroko rozumianej kultury. Materiałem ilustracyjnym jest wybór bardzo różnorodnych zjawisk występujących w kulturze brytyjskiej, ale zasadą porządkującą nie jest chronologia ale poszczególne problemy teorii semiotyki.

Regiony kulturowe USA (rok II, AM)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z regionami kulturowymi Stanów Zjednoczonych, ich historią, tradycjami i społeczeństwem. Kurs – oparty na filmach i literaturze – uwzględnia specyfikę kulturową takich regionów jak: Nowa Anglia, Region Środkowo-Atlantycki, Południe, Zachód, Środkowy Zachód i Pacyficzny Północny Zachód.

Kluczowe zagadnienia cywilizacji amerykańskiej (rok I; AM)

Kurs ma na celu zapoznanie studentów z pojęciami, które stanowią klucz do zrozumienia cywilizacji Stanów Zjednoczonych (wbrew obawom niektórych coś takiego naprawdę istnieje!). Wśród nich znajdują się między innymi poczucie wyjątkowości, wolność, wielokulturowość czy droga. Oprócz zapoznania się z krótkim rysem historycznym, studenci przede wszystkim uczą się jak identyfikować każde z tych pozornie abstrakcyjnych pojęć we współczesnej kulturze popularnej – kinie hollywoodzkim, piosenkach rockowych czy wideoklipach.

Film (rok III; ANG/AM)

Film traktujemy jako sztukę narracyjną oraz jako produkt kultury popularnej. Kurs jest podzielony na 15 godzin wykładowych oraz 15 godzin zajęć w grupach. Studenci otrzymują wstęp do filmoznawstwa, podczas którego omawiane są zagadnienia związane z klasycznym kinem hollywoodzkim wraz z jego współczesnymi odmianami oraz kinem autorskim.

Amerykańska kultura popularna i mass media (rok II; AM)

Kurs stanowi przegląd mass mediów w USA, ich historii i miejsca we współczesnej kulturze amerykańskiej. Obok analizy prasy, radia, telewizji, filmu i Internetu, kurs koncentruje się na wytworach kultury masowej, takich jak muzyka, reklama, książka, komiks czy gry komputerowe. Omawiane są również kluczowe zagadnienia związane z różnorodnymi praktykami, tendencjami i zjawiskami wynikającymi ze specyfiki amerykańskich środków masowego przekazu.

Sztuka amerykańska (rok III; AM)

Wykład prezentuje najważniejsze kierunki, style oraz twórców od początków kolonizacji Ameryki Północnej po czasy współczesne. Omówienie ilustrowane jest multimedialnym pokazem ilustracji przedstawiających dzieła sztuki, artystów, zabytki i muzea.

Mniejszości rasowe i etniczne w USA (rok III; AM)

Kurs poświęcony jest różnorodności rasowej i etnicznej w Stanach Zjednoczonych. Na zajęciach porównujemy doświadczenia historyczne Indian Amerykańskich, Afro-Amerykanów, Latynosów oraz mniejszości azjatyckich i europejskich. Główny nacisk położony będzie na zmiany w amerykańskiej tożsamości narodowej od XIX wieku do chwili obecnej. Kurs prowadzony jest w oparciu o materiały video i literaturę (belletrystykę i dokument).

Historia

Historia Wielkiej Brytanii (rok I)

Jest to ogólne wprowadzenie do historii Wielkiej Brytanii zaplanowane z myślą o studentach literatury, kultury i języka angielskiego. Zamiast tradycyjnej podręcznikowej chronologii, historia Wysp Brytyjskich jest przedstawiana według wybranych pojęć i procesów. Wykłady oscylują wokół kilku szerokich wątków tematycznych: rozwój państwowości, religia, przemiany gospodarcze, ewolucja struktury społecznej oraz globalny wpływ kultury brytyjskiej.

Historia USA (rok I, II; ANG/AM)

Zorganizowany chronologiczno-tematycznie, wykład omawia kluczowe postacie, epizody i procesy z historii Stanów Zjednoczonych w sposób ukazujący zarówno mechanizmy tworzenia się historii jako ciągu zdarzeń, jak i tworzenia historii jako dziedziny wiedzy opartej na badaniu oraz interpretacji faktów z przeszłości.

Językoznawstwo

Wstęp do językoznawstwa (rok I; ANG/AM)

Kurs ma na celu zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami analizy językoznawczej dotyczącymi takich dziedzin językoznawstwa jak morfologia, składnia, semantyka, pragmatyka, socjolingwistyka oraz językoznawstwo historyczne.

Gramatyka opisowa języka angielskiego 1 (rok I; ANG/AM)

Celem zajęć jest wprowadzenie podstaw fonetyki artykulacyjnej języka angielskiego w zakresie segmentalnym. Studenci poznają najpierw narządy mowy i mechanizm wytwarzania głosek, a następnie zaznajamiają się z najważniejszymi cechami fonetycznymi angielskich

spółgłosek, samogłosek i dyftongów, jak również z zagadnieniami interferencji fonetycznej z języka polskiego. Nacisk położony jest na trudności w opanowaniu fonetyki angielskiej przez Polaków i sposoby ich przewyciężenia

Gramatyka opisowa języka angielskiego 1 – wykłady (rok I; ANG/AM)

Przedmiotem wykładów jest angielska fonetyka suprasegmentalna. Studenci poznają najpierw główne procesy zachodzące w angielskiej mowie szybkiej, takie jak asymilacje, łączenia międzywyrazowe, elizje i epentezy. Następnie omawiane są zagadnienia prozodyczne: akcent (wyrazowy i zdaniowy), rytm oraz intonacja.

Gramatyka opisowa 2 (rok I i II) (ANG)

Kurs ma na celu zapoznanie studentów z podstawami językoznawstwa kognitywnego (ćwiczenia), z uwzględnieniem podstawowych elementów gramatyki generatywnej oraz analizy wybranych zagadnień ze składni i morfologii angielskiej i polskiej (wykład). Drugi semestr kursu (rok II) poszerza analizę języka, koncentrując się na poszczególnych rozwiązaniach teoretycznych obejmujących także pragmatykę językoznawczą.

Historia języka angielskiego (rok III; ANG)

Cele: (i) zapoznać z ogólnym aparatem pojęciowym językoznawstwa historycznego (np. przyczyny, rodzaje i przykłady zmian językowych); (ii) pokazać język angielski jako język indoeuropejski i germański (np. poprzez wiązanie form i znaczeń języka angielskiego z ich historycznymi odpowiednikami w innych pokrewnych językach); (iii) usprawiedliwić i wytłumaczyć zjawiska gramatyczne obecne we współczesnej angielszczyźnie przez odwołanie się do ich historycznych źródeł i pochodzenia.

Amerykańska odmiana języka angielskiego (rok I, AM)

W części I kursu studenci zapoznają się z kognitywnym opisem leksyki, składni i semantyki, który zostaje wykorzystany w II części kursu do charakterystyki amerykańskiej odmiany języka w zestawieniu z odmianą brytyjską.

Dydaktyka nauczania języka angielskiego (rok II, III)

Kurs na 2 roku obejmuje następujące zagadnienia:

- Nauczanie sprawności językowych (słuchanie, czytanie, mówienie, pisanie),
- Nauczania podsystemów językowych (gramatyka, słownictwo, wymowa),
- Planowanie i organizacja pracy w klasie; warsztat pracy nauczyciela,
- Ocenianie postępów w nauce i testowanie wiedzy i umiejętności językowych,
- Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i uczniami z niespecyficznymi trudnościami w uczeniu się,
- Nowe trendy i wykorzystanie technologii w nauczaniu.

Kurs na 3 roku obejmuje:

- Nauczanie dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym,
- Indywidualne cechy ucznia i ich rola w uczeniu się języków obcych.

Zajęcia specjalizacyjne (rok III)

Conrad i film

1. "Heart of Darkness" ("Jądro ciemności") Josepha Conrada i *Apocalypse Now* (Czas Apokalipsy) F. F. Coppoli (1979r.).
2. Dwa polskie filmy biograficzne: *Kapitan Conrad*, część I w reżyserii A. Kostenki + *Joseph Conrad: The Master of Navigation and Narration* (Joseph Conrad: mistrz nawigacji i narracji) w reżyserii Bohdana Rączkowskiego i Eugenii Maresch.
3. "Amy Foster" Josepha Conrada i *Swept from the Sea* (jej filmowa adaptacja), reżyseria Biban Kidron.
4. *The Shadow-Line* (Smuga cienia) Josepha Conrada i jej filmowa adaptacja w reżyserii Andrzeja Wajdy (1976r.).
5. *The Secret Agent* (Tajny agent) Josepha Conrada i jego filmowa adaptacja (film edukacyjny Telewizji brytyjskiej/francuskiej).
6. *Under Western Eyes* (W oczach Zachodu) Josepha Conrada i *Spiskowcy* w reżyserii Z. Huebnera (adaptacja przez Teatr Telewizji Polskiej, 1983r.).
7. Jeśli będzie czas: *Victory* (Zwycięstwo) Josepha Conrada i jego filmowa adaptacja (francusko-niemiecka).
8. "To-morrow" Josepha Conrada i *Jutro* Tadeusza Bairda (sfilmowana wersja jednoaktowej opery tego współczesnego polskiego kompozytora).

Po prezentacji każdej adaptacji filmowej studenci dokonają moderowanej przez prowadzącego zajęcia komparatystycznej analizy jej i jej literackiego pierwowzoru, każdorazowo zwieńczonej podsumowującym i rozbudowującym problematykę wykładem prowadzącego zajęcia.

Program zajęć uzupełni 5-6 wykładów profesora dotyczących następujących kwestii:

1. Życie Conrada. Conrad jako człowiek i pisarz.
2. Conrad a Polska. Recepcja twórczości Conrada w Polsce.
3. Ogólna prezentacja twórczości Conrada: wszystkich innych jego utworów (oprócz tych studiowanych na zajęciach).
4. Najważniejsze tendencje w światowych badaniach nad Conradem i jego twórczością.

Główne cele tych zajęć to

1. Wprowadzenie do twórczości Conrada: prezentacja najważniejszych w niej tendencji i aspektów.
2. Rozwijanie u studentów umiejętności percepcji strukturalno-semantycznej organizacji dzieła literackiego i filmowego oraz analizy komparatystycznej obu tych rodzajów dzieł sztuki. Nie wymaga się żadnej pracy seminaryjnej. Ocena zaliczeniowa zostaje udzielona na podstawie jakości aktywności studenta na zajęciach

Semiotyka literatury (ANG)

Roczny cykl zajęć prowadzonych w formie mieszanej, wykładów i konwersatoriów, wprowadzających terminologię i ogólne założenia semiotyki literatury, przy czym każde kolejne zajęcia poświęcone są szczegółowej semiotycznej analizie tekstów o rosnącym stopniu złożoności i długości – od anegdoty, poprzez przypowieść, opowiadanie, zbiór opowiadań, rozdział powieści, po całe powieści.

Metafora pojęciowa w teorii i praktyce

Pierwszy semestr poświęcony jest zapoznaniu się z teorią metafory i metonimii pojęciowej. W drugim semestrze uczestnicy ustnie prezentują wyniki analizy dokonanej na wybranym materiale językowym a następnie zobowiązani są do napisania artykułu zawierającego omówienie dokonanej analizy. Przykłady tematów prezentowanych przez uczestników:

„Metafory pojęciowe w ekonomii”, „Metafory w przepisach kulinarnych”, „Metafory Boga w psalmach”.

Historia USA w XX w.

Zajęcia poświęcone są dwudziestowiecznej historii Stanów Zjednoczonych, ze szczególnym naciskiem na okres po drugiej wojnie światowej. Analizując materiały źródłowe i opracowania naukowe studenci poznają kierunki i metody badań współczesnych zjawisk społeczno-kulturalnych.

Seminarium licencjackie (rok III)

Wstęp do teorii kultury popularnej

Kurs zapoznaje studentów z wiodącymi teoriami kultury poprzez studiowanie europejskich i amerykańskich szkół myśli o społeczeństwie i kulturze fundamentalnych dla rozwoju badań kultury popularnej (strukturalizm, semiotyka, psychoanaliza, marksizm, feminizm, ponowoczesność). Uzupełnieniem rozważań teoretycznych jest omawianie prac praktycznie analizujących różne wytwory brytyjskiej i amerykańskiej kultury popularnej (literatury, prasy codziennej i periodycznej, telewizyjnych programów rozrywkowych, muzyki, mody młodzieżowej itp.).

Literatura kultowa

„Kultowość” to termin mało precyzyjny. W powszechnym rozumieniu oznacza swoiste uwielbienie – często irracjonalne – dla pisarza lub konkretnej książki. Celem kursu jest zapoznanie studentów z amerykańskimi i kanadyjskimi pisarzami, których zalicza się do tej kategorii. Co sprawia, że uważa się ich za pisarzy kultowych? Czy ich twórczość to zjawisko artystyczne, czy w głównej mierze socjologiczne? Kim są ich „wyznawcy”? To kilka pytań, na które spróbujemy odpowiedzieć na zajęciach. Wśród omawianych autorów są, między innymi, Richard Brautigan, Charles Bukowski, Raymond Carver, Leonard Cohen, Bret Easton Ellis, Philip K. Dick, Chuck Palahniuk, Jack Kerouac, Ken Kesey, Hunter S. Thompson, Jerzy Kosinski, Stephen King i Kurt Vonnegut.

Kanada: Kultura i literatura

Kurs, którego celem jest uwrażliwienie studentów na fakt, że „Ameryka” i „Stany Zjednoczone” to nie są synonimy. W trakcie czterech wstępnych wykładów omawiana jest kanadyjska geografia i historyczna specyfika: typ kolonizacji, historia Quebecu, historia Konfederacji, wzrost ekonomicznego znaczenia Kanady w XX wieku, polityka wielonarodowościowa, quebecki separatyzm i sytuacja Indian kanadyjskich. Dalsze jedenaście spotkań ma charakter seminariów, w trakcie których na podstawie tekstów literackich oraz filmów dokumentalnych i fabularnych dyskutowane są różnice (ale i podobieństwa) pomiędzy kulturą kanadyjską i amerykańską.

Współczesna literatura amerykańska

Kurs wprowadzający do historii literatury amerykańskiej po roku 1945. W oparciu o wykłady, dyskusje i referaty przygotowywane przez studentów, uczestnicy kursu poznają najważniejsze zjawiska w poezji i prozie amerykańskiej ostatnich 60 lat. Przy omawianiu każdego zjawiska szczególny nacisk zostaje położony na jego miejsce w tradycji literackiej – nowatorski charakter albo/i zakorzenienie historyczne. Wydarzenia literackie omawiane są w kontekście politycznych, społecznych i kulturowych transformacji dwudziestowiecznej Ameryki.

DZIENNE UZUPEŁNIAJĄCE STUDIA MAGISTERSKIE (DWULETNIĘ)

Praktyczna nauka języka angielskiego

rok I

Celem kursu jest rozwijanie wśród jego uczestników sprawności językowych na poziomie zaawansowanym. Poszczególne moduły kursu obejmują sprawności pisemne (akademicki angielski), ustne (referaty i dyskusje) oraz tłumaczeniowe (praktyczne tłumaczenie).

Literatura

Metodologia badań literackich

Celem kursu jest zaznajomienie jego uczestników z teoriami literatury i metodologiami badań literackich powstałymi i rozwijającymi się we współczesnym literaturoznawstwie. Do przykładowych zagadnień należą psychoanaliza, teoria recepcji, badania feministyczne czy też postkolonialne. Zamiarem kursu jest również rozwijanie wśród studentów umiejętności interpretacji tekstu literackiego z perspektywy omawianych zagadnień teoretycznych.

Kultura

Film amerykański (rok I)

Zarys rozwoju kinematografii USA wyodrębniający główne amerykańskie trendy i gatunki. Kurs jest bogato ilustrowany materiałami wizualnymi. Podczas ćwiczeń studenci dokonują analizy wybranych filmów reprezentujących główne nurty amerykańskiej sztuki filmowej w kontekście historycznym i gatunkowym.

Nowe media i kultura cyfrowa (w ramach modułu: Nowe media)

Jako pierwsza i jedyna anglistyka w Polsce prowadzimy na studiach magisterskich specjalizację z nowych mediów przygotowującą studentów do pracy w zawodach na przecięciu humanistyki i kultury cyfrowej. Zrębem specjalności jest właśnie ten kurs. W trakcie jego trwania studenci zapoznają się zarówno z mechanizmami kultury cyfrowej (historia Internetu, przemysł informatyczny, wpływ na gospodarkę, zagadnienia copyrightu i copyleftu) jak i jej wytworami – literaturą elektroniczną, grami komputerowymi, serwisami społecznościowymi czy tzw. „alternate reality games”.

Językoznawstwo

Metodologia współczesnego językoznawstwa

Zajęcia wspomagają seminarium magisterskie. Omawiane są wybrane zagadnienia językoznawstwa kognitywnego, a także dokonywana jest przez pryzmat podejścia kognitywnego ocena najważniejszych zagadnień językoznawstwa ogólnego — pojęcia znaku

językowego F. de Saussure'a, wybranych rozwiązań teoretycznych proponowanych w ramach gramatyki generatywnej, reprezentacji semantycznej, definicji i definiowaniu, metafory itd.

Językoznawstwo ogólne

Kurs ma na celu poznanie głównych prac językoznawczych napisanych w języku angielskim w XX i XXI wieku. Układ materiału jest zasadniczo chronologiczny, lecz również częściowo tematyczny. Studenci czytają teksty źródłowe (lub ich fragmenty) oraz referują ich treść w formie prezentacji.

Wykład monograficzny

Lingwistyka płci (rok I)

Wykład poświęcony jest lingwistyce płci, badającej relacje pomiędzy kategorią płci i rodzaju gramatycznego a językiem. Przedmiotem analizy są różnego typu asymetrie rodzajowo-płciowe występujące w języku angielskim i polskim, z licznymi odniesieniami do innych języków świata, obecne w ich słownictwie, gramatyce, zwrotach adresatywnych, imionach i nazwiskach oraz różnego rodzaju tekstach. Poruszone są również kwestie społeczno-kulturowego oddziaływania omawianych asymetrii.

Zajęcia specjalizacyjne

Literatura anglo-irlandzka

Jednosemestralny kurs poświęcony analizie wybranych powieści pisarzy anglo-irlandzkich i ich adaptacji filmowych. W trakcie zajęć omawiane są utwory takich pisarzy, jak Sheridan le Fanu (Carmilla), Bram Stoker (Dracula), Elizabeth Bowen (The Last September) i Brenda Behan (Borstal Boy). Porównując utwory i ich adaptacje szczególną uwagę zwracamy na zagadnienie relacji anglo-irlandzkich i problem 'irlandzkości'.

Literatura a film – dramat angloirlandzki

Zajęcia specjalistyczne zajmujące się problematyką adaptacji –filmowych lub teatralnych autorów angloirlandzkich, między innymi Oscara Wilde'a, G.B. Shawa, J.M. Synge'a i S O Casey'a, B. Friela.

Przekład międzykulturowy

Zajęcia mają rozwijać u studentów subtelną i dogłębną percepcję mechanizmów transferu międzykulturowego/międzyliterackiego oraz istoty dzieła literatury i jego kontekstów stylistycznych, historycznoliterackich, kulturowych (międzykulturowych) i społecznych. Polegają one na analizowaniu i dyskutowaniu nad dokonanymi przez studentów przekładami na język polski krótkich fragmentów z wybranych przez studentów utworów z literatury angielskiej i amerykańskiej. Te wybrane fragmenty są interesujące z punktu widzenia przekładu zjawisk kulturowych i literackich. Reprezentują one różnorodne rodzaje i gatunki literackie, tendencje i epoki literackie, są rozmaitych autorów. Dokonane przez studentów przekłady fragmentów tych utworów są porównywane z ich przekładami opublikowanymi. Nie wymaga się pracy zaliczeniowej. Podstawą oceny na zaliczenie są oceny dokonanych przez studentów przekładów oraz jakość ich aktywności na zajęciach.

Gotyk (i gotycyzm)

Wychodząc od analizy źródeł powieści gotyckiej (Gothic novel) i rządzących nią mechanizmów, skoncentrujemy się na prześledzeniu ewolucji gotycyzmu w literaturze (i kulturze) angielskiej. Skupiając uwagę na wybranych przejawach tego zespołu tendencji, dotrzemy aż do czasów współczesnych. W polu zainteresowań znajdzie się m. in. postać wampira – jej niezliczone literackie i filmowe wcielenia.

Amerykański Zachód

Kurs – oparty na materiałach video i tekstach literackich – daje studentom okazję zapoznania się z problematyką dotyczącą Amerykańskiego Zachodu. Szczególny nacisk położony będzie na rolę Zachodu w historii i rozwoju społeczeństwa amerykańskiego. Wśród konkretnych zagadnień omawianych na zajęciach są: eksploracja regionu, ekspansja terytorialna USA, kwestie indiańskie, bezprawie („Dziki Zachód”), mitologia kowbojska, „Gorączka Złota”, oraz przyroda i krajobrazy Zachodu.

Analiza dyskursu

Przedmiotem zajęć jest językoznawcza analiza tekstu na poziomie wyższym niż zdanie gramatyczne i zajmuje się próbami opisu jednostek szerszych takich jak formy dialogowe lub tekstowe. Tym samym, analiza dyskursu bada użycie języka w kontekście społecznym.

Językoznawcza analiza tekstu literackiego/Poetyka kognitywna

Kurs ma na celu przekonać nieprzekonanych, a przekonanych dostarczyć pozytywnych wrażeń, iż językoznawstwo przydaje się w analizach tekstów literackich, a literatura nie stanowi odrębnego świata pozbawionego związków z metodycznie przeprowadzana analizą językową.

Seminarium magisterskie

Literatura i przekład

Na seminarium pisane są prace magisterskie w następujących dwu obszarach:

1/ XIX-XX wieczna literatura w języku angielskim powstała we wszystkich krajach anglojęzycznych z wyjątkiem USA (proza, poezja i dramat). Prace magisterskie dotyczą rozmaitych zjawisk literackich z tego zakresu: wszelkich możliwych tendencji literackich, pisarzy, utworów literackich, ich aspektów. Możliwe są rozmaite metodologiczne i teoretycznoliterackie ujęcia analizowanego materiału. W tym zakresie preferowane są projekty magisterskie dotyczące prozy oraz jak najbardziej skonkretyzowane pomysły studentów na własną pracę magisterską.

2/ Przekład literacki z języka angielskiego na język polski lub z języka polskiego na język angielski. Student ma wykonać własny przekład literacki utworu literackiego/utworów literackich lub ich fragmentów na łącznie ok. 30 stron maszynopisu (opowiadania, sztuki lub jej fragmentów, powieści lub jej fragmentów, wierszy) a następnie ok. 50-stronicowe omówienie dokonane przez siebie przekładu: rozmaitych dylematów, trudności i wyborów, które miał podczas wykonywania go. To omówienie wykorzystuje terminologię z zakresu teorii przekładu i obudowane jest odniesieniami do wybranych pozycji z tego zakresu.

Oscar Wilde i jego dzieła

Seminarium magisterskie poświęcone różnym aspektom twórczości artysty: jego powieści, opowiadaniom, poezji i dramatom. pozwala pokazać Oscara jako jedną z ikon końca 19

wieku, które wywarły, i ciągle jeszcze wywierają, wielki wpływ na kształtowanie nowoczesnego wizerunku twórcy, na rozumienie piękna i brzydoty.

Film

Podczas seminarium film traktowany jest jako sztuka narracyjna. W pierwszym semestrze studenci otrzymują skrótowy wstęp do filmoznawstwa. Omawiane są zagadnienia związane z klasycznym kinem hollywoodzkim oraz kinem autorskim. Opracowywana jest robocza teza oraz plan pracy magisterskiej. W drugim semestrze studenci przygotowują oraz przedstawią wstępne badania związane z pracy magisterską oraz piszą wstęp lub jeden rozdział pracy.

Amerykanie i miasto; Amerykanie i dzika przyroda

Kurs jest poświęcony amerykańskiemu doświadczeniu dwóch skrajnie różnych światów – miasta i dzikich odludzi. Temat jest omawiany w oparciu o teksty literackie, obrazy, fotografie, piosenki i filmy. Dobór materiału ma na celu zademonstrowanie, jak amerykański stosunek do tych dwóch rzeczywistości zmieniał się na przestrzeni czterech stuleci i jak jego ewolucja odzwierciedlała filozoficznego, ideologicznego i artystycznego ducha czasów.

Pisarstwo Indian amerykańskich w XX wieku

Kurs poświęcony poezji i prozie współczesnych Indian amerykańskich. Teksty współczesnych poetów i pisarzy z plemion Lakota, Chippewa, Tlingit, Kiowa, Spokane i Mohawk są omawiane jako źródło informacji o życiu Indian w dzisiejszej Ameryce, ale przede wszystkim jako dzieła literackie, w których tradycyjne plemienne formy ekspresji mieszają się z formami zapożyczonymi ze współczesnej kultury amerykańskiej. W trakcie kursu wykorzystywane są materiały pomocnicze w postaci filmów dokumentalnych o życiu Indian oraz filmów fabularnych indiańskich reżyserów. Tematem jednego z wykładów jest pasjonujący świat indiańskiej sztuki współczesnej.

Tłumaczenie literackie

Zadaniem seminarium poświęconego problematyce przekładu tekstu literackiego jest napisanie pracy magisterskiej dotyczącej tłumaczenia wybranego tekstu literackiego z języka angielskiego na polski lub z języka polskiego na angielski. Zajęcia mają zapoznać studentów z podstawowymi teoriami przekładu i zwrócić uwagę na takie zagadnienia jak między innymi granice przekładalności, ekwiwalencja, konflikt między wiernością wobec oryginału a językową adekwatnością, rola transferu kulturowego, tłumaczenie kolokacji i idiomów. Wprowadzenie teoretyczne stanowi punkt wyjścia dla analizy i porównania różnych wersji tłumaczeń wybranych tekstów literackich oraz przygotowania własnej wersji tłumaczenia i komentarza teoretycznego.

Współczesna fonologia

Seminarium poświęcone jest wprowadzeniu do współczesnej fonologii. Omawiane są podstawy analizy fonologicznej oraz najważniejsze teorie w tej dziedzinie, począwszy od koncepcji strukturalnych i klasycznego modelu generatywnego, poprzez modele nieliniarne (fonologia autosegmentalna, geometria cech dystynktywnych) oraz niederywacyjną teorię optymalności. Pokazujemy, w jaki sposób różne koncepcje teoretyczne stosowane są do opisu wybranych aspektów fonologicznego systemu języka angielskiego i polskiego.

Gramatykalizacja

Cele: (i) rozbudzić zainteresowanie problemem gramatykalizacji rozumianej jako rodzaj zmiany językowej – w kontekście zarówno językoznawstwa teoretycznego, jak i językoznawstwa historycznego; (ii) umożliwić powstanie samodzielnie napisanej pracy

magisterskiej z częścią analityczną (materiałową) opartą na językowym materiale historycznym (czasowniki modalne w dziełach Chaucer'a); (iii) doprowadzić do pomyślnego zdania egzaminu magisterskiego na zakończenie studiów.

Kognitywistyka

Prace magisterskie dotyczą szerokiemu spektrum problemów współczesnego językoznawstwa angielskiego (a także – porównawczo – polskiego) z zakresu leksyki, składni, semantyki i pragmatyki. Analiza zagadnień prowadzona jest w ramach językoznawstwa kognitywnego. Przykłady tematów: Plant idioms in English and Polish. A Cognitive Approach; Reflexivisation Phenomena in English and Polish. A Cognitive Perspective; Agentive Derivatives in English and Polish. A Cognitive View; The Language of Propaganda. An Analysis of George Bush's Selected Political Speeches i in.